

1555

que affines magni nominis proceres multis sibi nominibus adjunctos esse: incolis invisum Hispanicum nomen: ad primum armorum, ac signorum Galliae prospectum a Cæsare Neapolitanos defecturos, ultroque Gallicum imperium subituros. Henricum, ne tantam præclare gerendæ rei opportunitatem omitteret, Italorum peditum, tormentorum, commeatum magnam vim polliciti, adhortabantur; ut socios Venetos belli sibi adsciferent, magnis propositis præmiis, nitebantur; qui cum ingentem ex ea rerum perturbatione molestiam perciperent, Paulum ad saniora consilia revocare licet frustra conati fuerant; cum improsperis Albani Ducis in Subalpinis eventis, pecunia inopia, Germanorum tumultibus, Ulpiano munito valde oppido a Gallis capto, ausus in dies majoresque spiritus fumeret; & quamvis de concordiae aliqua ineunda ratione ageretur, nihil tamen confici potuerat.

Fædus inter Paulum Pontificem & Henricum Regem.

Henricus vero ex dissidiis inter Pontificem Maximum ac Cæsarem subortis per ampliæ ad res bene gerendas occasionem minime prætermittendam ratus, Lotharingum, ac Turnonium Cardinales citatis itineribus cum mandatis pro foedere sanciendo Römam jussit contendere. Neque difficile fuit infensos animos mutuis foederibus conjungere, quæ secreto sub his conditionibus pacta fuere: *Ut pontificias ditiones, atque Caraffam familiam in clientelam Henricus susciperet: exercitum Helvetiorum, ac Gallorum ad decem millia, hastatos quadringentos, leviores equites mille ac ducentos in Italiam mitteret: Pontifex contra communi impensa Italorum peditum decem millia conficeret; tormenta, apparatus, annonam, aliaque necessaria compararet: quingenta aureorum millia Romæ, aut Venetiis deponerentur, quorum Pontifex centum ac quinquaginta millia, Rex reliquum curaret: Bello aut Hetruria, aut regnum Neapolitanum peteretur; adeptum minori Henrici nato quadraginta aureorum millium pensione concederetur: Siciliæ quoque bellum, nisi gravi aliquo periculo Gallia laboraret, inferretur: Joanni Montorii Comiti in Neapolitano regno ditiones cum vigintiquinque aureorum millium annuis proventibus traderentur: Antonio Caraffæ quindecim millia tribuerentur: Eisdem legibus in Insubribus oppugnandis Pontifex teneretur: eorum imperium uni e Regis filiis, Delphino excepto, traderetur; quæ olim Ecclesiæ obve-*